

Συνέδριο για την Προστασία Μαρτύρων Δημοσίου Συμφέροντος:

Οδεύοντας προς ένα ισχυρό πλαίσιο προστασίας

Αθήνα, 23-27 Οκτωβρίου 2017

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μέρος 1ο- 23-25 Οκτωβρίου

Ενισχύοντας το πλαίσιο προστασίας στον Ιδιωτικό
Τομέα

Τόπος Διεξαγωγής: Κτίριο Γ.Γ. Ενημέρωσης και Επικοινωνίας,
Αίθουσα Εκδηλώσεων (Ισόγειο), Αλ. Πάντου, Καλλιθέα, 17671,

Μέρος 2ο – 26-27 Οκτωβρίου:

Ενισχύοντας το πλαίσιο προστασίας στη Δημόσια
Διοίκηση

Τόπος Διεξαγωγής: Κτίριο ΣΔΟΕ, Αίθουσα Εκδηλώσεων
(Ισόγειο), Πειραιώς 207 & Αλκίφρονος 92, 11853

Ακολουθείστε τη συζήτηση στο Twitter: [@oecd_bizfin](https://twitter.com/oecd_bizfin) [@OECDgov](https://twitter.com/OECDgov)
#anticorruption

■ Πληροφορίες για τη Θεματική

Η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πολιτικής για την ενίσχυση της ακεραιότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας τόσο στη δημόσια διοίκηση όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Και τούτο διότι η συμβολή τους είναι καθοριστική στον εντοπισμό και την αποκάλυψη φαινομένων απάτης, διαφθοράς κι άλλων αξιόποινων πράξεων, που προσβάλλουν το δημόσιο συμφέρον. Απαραίτητη, ωστόσο συνθήκη για την επίτευξη του ανωτέρου στόχου είναι η καλλιέργεια ενός κλίματος εμπιστοσύνης των πολιτών απέναντι στους μηχανισμούς καταγγελίας μέσα από την πραγματική διασφάλιση του καθεστώτος ανωνυμίας και την αποτελεσματική προστασία τους από ενδεχόμενα αντίποινα στο χώρο εργασίας.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναγνωρίζοντας τη σημασία της προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος συνέστησε τον Ιούλιο 2017 ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή με αντικείμενο την ενίσχυση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου (άρ. 45B ΚΠΔ, άρ. 26 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (κ.ν. 3528/2007, ΦΕΚ Α' 26) και άρ. 9 παρ. 7 ν. 2928/2001), την επέκταση του καθεστώτος προστασίας και σε άτομα που παρέχουν πληροφορίες για άλλα σοβαρά ποινικά αδικήματα, καθώς και τη διασφάλιση ενιαίας εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Το παρόν συνέδριο αποτελεί μέρος του Προγράμματος Παροχής Τεχνικής Βοήθειας από τον ΟΟΣΑ στην Ελλάδα για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, σε υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου. Αφειρητά της συζήτησης θα αποτελέσουν οι προτάσεις που περιλαμβάνονται στην Έκθεση του ΟΟΣΑ για την Προστασία των Εργαζομένων Μαρτύρων Δημοσίου Συμφέροντος στον Ελληνικό δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ώστε μέσα από διαβούλευση και γόνιμη ανταλλαγή απόψεων να αποτελέσουν τη βάση της σημαντικής αυτής μεταρρύθμισης.

Το Forum διοργανώνεται από τον ΟΟΣΑ σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα συμπεράσματα των συζητήσεων που θα πραγματοποιηθούν θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της προσπάθειας της Ελλάδας για τη δημιουργία ενός πλήρους και αποτελεσματικού νομικού και ρυθμιστικού πλαισίου προστασίας για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος.

Μέρος 1ο
23-25 Οκτωβρίου
Ενισχύοντας το πλαίσιο προστασίας
στον Ιδιωτικό Τομέα

Τόπος Διεξαγωγής:

**Κτίριο Γ.Γ. Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, Αίθουσα Εκδηλώσεων (Ισόγειο),
Αλ. Πάντου, Καλλιθέα, 17671**

Ημέρα 1η, 23 Οκτωβρίου

Προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος στην Ελλάδα –
Διεθνικές πρακτικές

09:30-10:00 Εγγραφή και καφές καλωσορίσματος

10:00 - 10:30 Εισαγωγική συνεδρία	
Κεντρικός Ομιλητής	Καθηγητής κ. Τριανταφύλλου, Πρόεδρος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής
10:30 – 12:30 1η Συνεδρία: Αναπτύσσοντας το νομικό πλαίσιο προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος	
Συντονιστής Ομιλητές	<p>Η Ελλάδα βρίσκεται μελετά την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου νομικού και ρυθμιστικού πλαισίου για την προστασία των μαρτύρων τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Η προστασία των μαρτύρων είναι απαραίτητη για την ενθάρρυνση των αποκαλύψεων επιλήψιμων συμπεριφορών, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς, και για την ανάπτυξη μιας κουλτούρας λογοδοσίας και ακεραιότητας. Η συνεδρία θα συζητήσει το υφιστάμενο καθεστώς προστασίας στην Ελλάδα, τις προσπάθειες της ελληνικής πολιτείας για την αναβάθμιση του πλαισίου αυτού καθώς και τις προτάσεις του ΟΟΣΑ πάνω στο θέμα.</p> <ul style="list-style-type: none">• Απόστολος Ζαμπουνίδης, ΟΟΣΑ• Ζέτα Γεωργιάδου, Αναπληρώτρια Προϊστάμενος, Διεύθυνση Θεμάτων Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, Ευρωπαϊκή Επιτροπή• David Lewis, Καθηγητής Εργατικού Δικαίου, Middlesex University• Tom Devine, Διευθυντής Νομικής Υπηρεσίας, Government Accountability Project• Marie Terracol, Διευθύντρια του Προγράμματος Προστασίας Πληροφοριοδοτών της ΜΚΟ «Διεθνής Διαφάνεια»

12:30 - 13:30 Διάλειμμα

13:30 – 15:00 **2η Συνεδρία: Εμπειρίες άλλων κρατών κατά τη σύνταξη νομικού πλαισίου προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος**

Αν και δεν υφίσταται ένας γενικά αποδεκτός ορισμός της έννοιας του μάρτυρα (whistleblower), η ανάγκη προστασίας τους αναγνωρίζεται από την πλειονότητα των διεθνών συμβάσεων για την διαφθορά στις οποίες έχει προσχωρήσει η Ελλάδα. Το υφιστάμενο διεθνές νομικό πλαίσιο απαιτεί από τις χώρες να παίρνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να παρέχουν προστασία σε άτομα που αποκαλύπτουν καλή τη πίστη και για εύλογη αιτία επιλήψιμες συμπεριφορές στις αρχές επιβολής του νόμου. Η ίδια προστασία απαιτείται και μια πληθώρα κειμένων «ήπιου δικαίου». Επιπλέον πολλές χώρες έχουν ενσωματώσει στην εσωτερική έννομη τους τάξη τις παραπάνω διεθνείς καλές πρακτικές. Η συνεδρία θα αναδείξει τις παραπάνω καλές πρακτικές με στόχο την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου νομικού και ρυθμιστικού πλαισίου για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος στην Ελλάδα.

Συντονιστής

- **Leah Ambler, ΟΟΣΑ**

Ομιλητές

- Naiti del Sante, **Υπουργείο Εργασίας, Σουηδία**
- Vainius Šarmavičius, **Αναπληρωτής Διευθυντής Διοικητικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, Υπουργείου Δικαιοσύνης της Λιθουανίας**
- Α. Βασιλείου, **Εκπρόσωπος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής**

15:00 - 15:30 *Διάλειμμα-Καφές*

15:30 – 17:00 **3η Συνεδρία: Αρχές προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος- παραδείγματα αλλοδαπών αρχών**

Προκειμένου το νομικό πλαίσιο για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος να επιτρέψει σε όλο και περισσότερους μάρτυρες (whistleblowers) να προβούν σε αποκαλύψεις θα πρέπει να συνοδεύεται από τα κατάλληλα εργαλεία και συστήματα που θα επιτρέψουν την αποτελεσματική εφαρμογή του. Τα συστήματα αυτά θα πρέπει όχι μόνο να διασφαλίσουν την εφαρμογή του νομικού πλαισίου αλλά και όσο δυνατό την ευρύτερη διάδοση του. Για παράδειγμα, θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν στήριξη σε επιχειρήσεις για τη θέσπιση και λειτουργία αποτελεσματικών μηχανισμών εσωτερικού συναγερμού, αλλά και για την εξασφάλιση αποτελεσματικής προστασίας σε όσους δέχονται απειλές ή υπόκεινται σε αντίποινα. Η συνεδρία θα εξετάσει παραδείγματα αλλοδαπών αρχών που επιτελούν τις παραπάνω λειτουργίες.

Συντονιστής

- **Μαργαρίτα Γασπαρινάτου, Γραφείο Νομοθεσίας, Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς**

Ομιλητές

- Καλλιόπη Ζούβια, **Ειδική Επιστήμονας, Συνήγορος του Πολίτη**
- **Εκπρόσωπος του US SEC (Securities and Exchange Commission)**

17:00– 17:30 **Καταληκτικές Παρατηρήσεις**

■ Ημέρα 2η, 24 Οκτωβρίου

Προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος στον ιδιωτικό τομέα – Κατευθυντήριες γραμμές για τις ελληνικές εταιρίες

09:15-9:45 Εγγραφή και καφές καλωσορίσματος

9:45 - 10:30	Εισαγωγικά Σχόλια
Κεντρικοί Ομιλητές	<ul style="list-style-type: none"> • Μαρίνα Σπυριδάκη, Διευθύντρια Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Ρυθμιστικών Πολιτικών, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών
10:30 – 12:00	4η Συνεδρία: Σχεδιάζοντας ένα προστατευτικό εσωτερικό μηχανισμό αναφοράς-ποιος, πότε και πώς μπορεί να προστατευθεί;
	<p>Καθώς αυξάνεται η έμφαση που δίνεται στην καθιέρωση μηχανισμών αναφοράς, οι μηχανισμοί εσωτερικού συναγερμού στις επιχειρήσεις έχουν καταστεί ουσιώδης για να την αποκάλυψη επιλήψιμων και καταχρηστικών συμπεριφορών που διαφορετικά θα έμεναν στο σκοτάδι. Οι εργαζόμενοι πρέπει να αισθάνονται ότι έχουν την εξουσία να αναφέρουν παρατυπίες, ενώ οι εταιρείες πρέπει από την πλευρά τους να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διαχειρίζονται με εμπιστευτικότητα της αποκαλύψεις και να διατηρούν την ανωνυμία των εργαζομένων που προβαίνουν σε αποκαλύψεις. Η συνεδρία θα εξετάσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις και την απαραίτητη υποδομή που είναι αναγκαίες για την θέσπιση και λειτουργία ενός εσωτερικού μηχανισμού συναγερμού.</p>
Συντονιστής	<ul style="list-style-type: none"> • Claire Leger, ΟΟΣΑ
Ομιλητές	<ul style="list-style-type: none"> • Tom Devine, Διευθυντής Νομικής Υπηρεσίας, Government Accountability Project • Κωνσταντίνα Μπουργιώτου, Υπεύθυνη Εσωτερικού Ελέγχου, TITAN • Ειρήνη Κεφαλογιάννη, Διευθύντρια Νομικών Υποθέσεων Ελλάδας και Κύπρου, Coca-Cola 3E • Lisette van Eenennaam, Νομική Σύμβουλος Ακεραιότητας, ABB Group

12:00 – 12:30 Διάλειμμα-Καφές

12:30 – 13:30 **5η Συνεδρία: Παρουσίαση, ανάλυση και αξιολόγηση των εσωτερικών μηχανισμών και δομών αναφοράς**

Ο μηχανισμός εσωτερικού συναγερμού μιας επιχείρησης θα πρέπει να παρακολουθείται τακτικά και τα δεδομένα που συλλέγονται από τις καταγγελίες πρέπει να ενσωματώνονται συστηματικά στη μακροπρόθεσμη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας κατά της διαφθοράς. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών αυτών, είναι αναγκαία η κατάρτιση τόσο των διαχεόντων των μηχανισμών εσωτερικού συναγερμού όσο και η εκπαίδευση των εργαζομένων που καταφεύγουν σε αυτούς. Επιπλέον, θα πρέπει να κοινοποιείται ευρέως ότι η εξέταση των καταγγελιών γίνεται με όρους εμπιστευτικότητας και διασφάλισης της προστασίας κατά των αντιποίνων ώστε να καλλιεργείτε ένα κλίμα εμπιστοσύνης προς την διαδικασία εσωτερικών αναφορών. Η συνεδρία θα εξετάσει τις μεθόδους και τις βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τις στρατηγικές επικοινωνίας εντός της επιχείρησης, την κατάρτιση των διαχειριστών και των εργαζομένων σχετικά με τους μηχανισμούς εσωτερικού συναγερμού.

Συντονιστής

- **Χριστίνα Τρεμόντι, ΟΟΣΑ**

Ομιλητές

- David Lewis, **Καθηγητής Εργατικού Δικαίου, Middlesex University**
- Βίκυ Μόκκα, **Compliance Reporting & Case Investigation Section, Όμιλος ΟΤΕ**
- Βασίλης Σταματόπουλος, **Ιδρυτής της Fraud Line**
- Παναγιώτης Τσουκάτος, **Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου, Τράπεζας Πειραιώς**

13:30 - 14:30 *Διάλειμμα*

14:30 – 15:30 **6η Συνεδρία: Προστασία δεδομένων και προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος: Εμπιστευτικότητα, Γενικός Κανονισμός της ΕΕ για την Προστασία Δεδομένων και εσωτερικοί μηχανισμοί αναφοράς**

Η Ελλάδα αναμένεται να ενσωματώσει σύντομα τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων της ΕΕ (2018). Εντούτοις, ήδη από το 1997 έχει ενσωματώσει με νόμο την Οδηγία 95/46 της ΕΕ για την Προστασία των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο, μια εταιρεία οφείλει να γνωστοποιήσει την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα την έναρξη επεξεργασίας δεδομένων (π.χ. όταν αποφασίζει να λειτουργήσει έναν μηχανισμό εσωτερικού συναγερμού). Μια επιχείρηση πρέπει επίσης να ζητήσει έγκριση από της Αρχής πριν από τη διαβίβαση εκτός της ΕΕ δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται μέσω του μηχανισμού της . Το 2008 η Αρχή, με την υπ 'αριθμ. 14/2008 απόφαση, κήρυξε για πρώτη φορά παράνομο τον μηχανισμό ελληνικής εταιρείας και επέβαλε κύρωση για μη τήρηση των κανονισμών και διαδικασιών που προβλέπονται στην ελληνική και ενσωμακτική έννομη τάξη. Το πρόστιμο αυτό θα ήταν σημαντικά υψηλότερο αν οι κυρώσεις επιβάλλονταν στο πλαίσιο του Γενικού Κανονισμού. Η συνεδρία αυτή θα ενημερώσει τις ελληνικές εταιρείες για το νέο πλαίσιο καθώς και για τις υποχρεώσεις που συνοδεύουν τον Γενικό Κανονισμό.

Συντονιστής

- **Απόστολος Ζαμπουνίδης, ΟΟΣΑ**

Ομιλητές

- Φερενίκη Παναγοπούλου-Κουτνατζή, **Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα**

15:30 – 17:00 **Υπόθεση εργασίας: Πώς να χειριστείτε μια αναφορά από μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος (whistleblower) εντός της εταιρίας σας**

Συντονιστής

- **Claire Leger και Χριστίνα Τρεμόντι, ΟΟΣΑ**

17:00 **Καταληκτικές Παρατηρήσεις**

■ Ημέρα 3η, 25 Οκτώβρη

Προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος στον ιδιωτικό τομέα –
κατευθυντήριες γραμμές για τις ελληνικές εταιρίες

09:30-10:00 Εγγραφή και καφές καλωσορίσματος

10:00 – 11:30 **7η Συνεδρία: Πώς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και η Κοινωνία των Πολιτών μπορούν να χειριστούν μια αναφορά από μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος (whistleblower)**

Οι εργαζόμενοι που προβαίνουν σε αποκαλύψεις συχνά αντιμετωπίζουν για το αν καταγγείλουν τις επιλήψιμες συμπεριφορές όταν οι εσωτερικές αναφορές δεν οδηγούν σε κάποιο αποτέλεσμα. Η αναφορά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης συγκεντρώνει συχνά την δημοσιότητα για τους ισχυρισμούς του καταγγέλλοντος και έχει οδηγήσει σε διορθωτικές κινήσεις από μέρους των εταιριών. Επιπλέον, οι εργαζόμενοι συχνά μπορεί να έχουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην προστασία που παρέχουν οι δημοσιογράφοι από ό, τι μπορεί να παρέχει η δική τους επιχείρηση. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν ως αποστολή την εξέταση αυτών των αποκαλύψεων, την προστασία της ταυτότητας χαρακτήρα του καταγγέλλοντος ή της πηγής, και τη δημοσίευση ευαίσθητων πληροφοριών στο ευρύ κοινό. Ομοίως, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών παρέχουν πολλές υπηρεσίες για τους εργαζόμενους που προβαίνουν σε αποκαλύψεις με τη μορφή συμβουλών, νομικής υποστήριξης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και υπεράσπισης. Η συνεδρία θα εξετάσει τη συμβολή αυτών των δύο φορέων στην διασφάλιση τόσο της προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος όσο και στο γεγονός ότι οι αποκαλύψεις θα λάβουν επαρκή δημοσιότητα.

Συντονιστής

- **Leah Ambler, ΟΟΣΑ**

Ομιλητές

- Marie Terracol, **Διευθύντρια του Προγράμματος Προστασίας Πληροφοριοδοτών της ΜΚΟ «Διεθνής Διαφάνεια»**
- **Δημοσιογράφος**

11:30 - 12:00 Διάλειμμα-Καφές

12:00 – 13:00 **8η Συνεδρία: Ο ρόλος του εμπορικών και των επαγγελματικών ενώσεων στην προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος**

Πολυάριθμες επαγγελματικές και εμπορικές ενώσεις έχουν λάβει σημαντικά μέτρα για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και έχουν αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές που επικοινωνούν στα μέλη τους. Λαμβάνοντας υπόψη την σημαντική λειτουργία που επιτελούν οι επαγγελματικές και εμπορικές ενώσεις, γεφυρώνοντας το χάσμα ανάμεσα στις ρυθμιστικές αρχές και τον ιδιωτικό τομέα, είναι σημαντική η συμμετοχή των παραπάνω ενώσεων στην ανάπτυξη και θέσπιση του νομικού και ρυθμιστικού πλαισίου για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος. Η συνέδρια θα συζητήσει παραδείγματα ελληνικών και αλλοδαπών ενώσεων με εμπειρία στον τομέα προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers) καθώς και μέτρα με τα οποία θα μπορούσε να ενισχυθεί αυτός ο ρόλος.

Συντονιστής

Ομιλητές

- **Εκπρόσωπος της ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ.**
- Αυγή Οικονομίδου, **Σύμβουλος Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Ρυθμιστικών Πολιτικών, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών**
- Ashleigh Buckett, **International Bar Association**
- **Εκπρόσωπος, Deloitte Ιταλίας**
- Εύη Δημητρούλια, **Ελληνικό Ινστιτούτο κατά της Απάτης (HACFE)**

13:00 - 14:30 Διάλειμμα

14:30– 16:00 **9η Συνεδρία: Αλλάζοντας τις κοινωνικές αντιλήψεις σχετικά με τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος – πληροφοριοδότες (whistleblowers): αλλαγής της ελληνικής νοοτροπίας (εκπαίδευση, μέσα μαζικής ενημέρωσης, κοινωνία των πολιτών)**

Η ενθάρρυνση των εργαζομένων να προβούν σε αποκαλύψεις μπορεί να αποδειχθεί πολύ δύσκολη, ιδίως σε χώρες όπου η έννοια του «πληροφοριοδότη» έχει συσχετιστεί με αρνητικές έννοιες όπως "καρφί" και "προδοσία για προσωπικό κέρδος". Ο σκοπός της συνεδρίας είναι διπλός α) αφενός να συζητήσει για το πώς μπορούν να αλλάξουν οι κοινωνικές αντιλήψεις σχετικά με τους πληροφοριοδότες, πώς δηλαδή από το όρο «ρουφιάνος» και «καρφί» περνάμε στην έννοια του πληροφοριοδότη που αγωνίζεται για το δημόσιο συμφέρον και β) αφετέρου να παρέχει συμβουλές και μεθόδους για το πώς μπορεί να καλλιεργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης μέσα στην εταιρεία ή την υπηρεσία προκειμένου οι εργαζόμενοι να μην φοβούνται να καταγγέλλουν τις παραπάνω παρανομίες και παρατυπίες.

Συντονιστής

Ομιλητές

- **Χριστίνα Τρεμόντι, ΟΟΣΑ**
- Andrea Fransozo, **Μάρτυρας Δημοσίου Συμφέροντος (whistleblower), Ιταλία**
- Lisette van Eenennaam, **Νομική Σύμβουλος Ακεραιότητας, ABB Group**
- Έφη Λαμπροπούλου, **Καθηγήτρια Εγκληματολογίας, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο**
- Κώστας Παπαχριστόπουλος, **Συντονιστής Οργανωτικής Ψυχολογίας, Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία**

16:00– 16:30 **Καταληκτικές παρατηρήσεις**

Ομιλητής

Leah Ambler, ΟΟΣΑ

Μέρος 2ο

26-27 Οκτωβρίου

**Ενισχύοντας το πλαίσιο προστασίας στη
Δημόσια Διοίκηση**

Τόπος Διεξαγωγής:

**Κτίριο ΣΔΟΕ, Αίθουσα Εκδηλώσεων (Ισόγειο),
Πειραιώς 207 & Αλκίφρονος 92, 11853**

■ Ημέρα 4η, 26 Οκτωβρίου

09:00-09:30 Εγγραφή

09:30 - 10:00 Εισαγωγικοί Χαιρετισμοί	
Ομιλητής	<ul style="list-style-type: none">• κ. Ανδρέας Ποττάκης, Συνήγορος του Πολίτη• κ. Κώστας Χρήστου, Γενικός Γραμματέας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς• κ. Frederic StMartin, OECD
10:00 – 11:45 Συνεδρία 1: Ξεπερνώντας τις προκλήσεις για τη θέσπιση ενδο-υπηρεσιακών καναλιών για την αναφορά παραπτώματων & παραβατικών συμπεριφορών και την καλλιέργεια μιας γνήσιας κουλτούρας ανοιχτότητας	
Σύνοψη	<p>Στα πλαίσια των συνεντεύξεων που πραγματοποιήθηκαν με τους εμπλεκόμενους φορείς του ελληνικού δημόσιου τομέα, εκφράστηκαν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την πρόταση για χρήση ενδο-υπηρεσιακών καναλιών αναφοράς περιστατικών. Ειδικότερα, η πλειονότητα των συνεντευξιζόμενων δεν θα χρησιμοποιούσε την εναλλακτική αυτή δίοδο λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης. Η παρούσα συνεδρία περιλαμβάνει συζήτηση μεταξύ διεθνών εμπειρογνομόνων, οι οποίοι θα αναλύσουν πρακτικά μέτρα για την καλλιέργεια μιας γνήσιας κουλτούρας ανοιχτότητας. Άξονα της συζήτησης θα αποτελέσουν τα εξής ερωτήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ποια είναι τα αποτελεσματικότερα κίνητρα για την ενθάρρυνση των δημοσίων υπαλλήλων να καταγγέλλουν παραπτώματα που λαμβάνουν χώρα κατά την υπηρεσία;• Πως οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος συμβάλλουν στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας ανοιχτότητας στις δημόσιες υπηρεσίες; <p>Οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να θέσουν τα ερωτήματά τους και τις παρατηρήσεις τους κατά το δεύτερο σκέλος της συνεδρίας.</p>
Εισηγητές	<ul style="list-style-type: none">• Daniel Li (Χονγκ Κονγκ)• Gregor Pirjevic (Σλοβενία)• Louise Little (Ηνωμένο Βασίλειο)• Anna Myers, Executive Director of the Whistleblower International Network• Μαρία Στυλιανίδου, Διδάκτωρ Νομικής, Μέλος Δ.Σ. της Εθνικής Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων
Συντονιστής	<ul style="list-style-type: none">• Frédéric St-Martin, ΟΟΣΑ

11:45 - 12:00 Διάλειμμα για καφέ

Σύνοψη

Η δυνατότητα αναφοράς παραπτώσεων που έλαβαν χώρα κατά την υπηρεσία σε έναν ανεξάρτητο τρίτο φορέα αποτελεί απαραίτητο συστατικό στοιχείο ενός ισχυρού καθεστώτος προστασίας για του μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος. Η υποβολή αναφορών σε τρίτο ανεξάρτητο φορέα είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική όταν οι δημόσιες υπηρεσίες δεν εμπνέουν εμπιστοσύνη και δεν έχουν δημιουργήσει το κατάλληλο περιβάλλον για την αναφορά παραπτώσεων.

- Ποιες είναι οι καλές πρακτικές και που εμφανίζονται οι κυριότερες προκλήσεις για τη θέσπιση διαύλων αναφοράς παραπτώσεων σε τρίτο ανεξάρτητο φορέα;
- Σε ποιους τομείς θα μπορούσαν να αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών και του τρίτου ανεξάρτητου φορέα που θα είναι αρμόδιος για την υποδοχή και τη διερεύνηση των υποβαλλόμενων αναφορών;
- Θα πρέπει οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος να προχωρούν σε καταγγελίες στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης;

Οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να θέσουν τα ερωτήματά τους και τις παρατηρήσεις τους κατά το δεύτερο σκέλος της συνεδρίας.

Εισηγητές

- Daniel Li (**Χονγκ Κονγκ**)
- Gregor Pirjevic (**Σλοβενία**)
- Louise Little (**Ηνωμένο Βασίλειο**)
- Anna Myers, **Executive Director of the Whistleblower International Network**
- Καλλιόπη Ζούβια, **Ειδικός Επιστήμονας, Συνήγορος του Πολίτη**

Συντονιστής

- Frédéric St-Martin, **ΟΟΣΑ**

13:30 - 14:30 Διάλειμμα για ελαφρύ γεύμα

14:30 – 16:00	Συνεδρία 3: Προωθώντας την ακεραιότητα των αρχών που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των υποβαλλόμενων αναφορών σχετικά με την τέλεση παραπτώματων από δημόσιους υπαλλήλους
<p>Σύνοψη</p> <p>Εισηγητές</p>	<p>Στα πλαίσια έρευνας που διεξάχθηκε από τον ΟΟΣΑ, οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν θα προέβαιναν στην αναφορά παραπτώματων που έλαβαν χώρα κατά την υπηρεσία κυρίως επειδή είναι πεπεισμένη για την ατιμωρησία που επικρατεί ή επειδή πιστεύουν ότι δεν αξίζει να ασχοληθούν περαιτέρω.</p> <p>Της συζήτησης θα προηγηθεί η ελληνική εμπειρία για το χειρισμό καταγγελιών που υποβλήθηκαν στο Γραφείο της Γενικής Επιθεωρήτριας Δημόσιας Διοίκησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι είδους μέτρα θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των δημοσίων υπαλλήλων στις διαδικασίες διερεύνησης και επιβολής ποινών; • Τι είδους μέτρα μπορούν να επιβληθούν για την διασφάλιση της λογοδοσίας των προσώπων τα οποία διαχειρίζονται τις υποβαλλόμενες αναφορές; • Πως μπορούμε να διασφαλίσουμε καλύτερα ότι η εφαρμοζόμενη πολιτική προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος θα έχει αντίκτυπο στην κουλτούρα της δημόσιας υπηρεσίας; <p>Οι συμμετέχοντες θα χωριστούν σε ομάδες και θα συζητήσουν τα παραπάνω ζητήματα. Κάθε ομάδα θα ορίσει έναν εκπρόσωπο, ο οποίος θα παρουσιάσει τα συμπεράσματα της συζήτησης στην ολομέλεια.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Φωτούλα Ντινάκη, (Ειδική Επιθεωρήτρια, Γραφείο Γενικής Επιθεωρήτρια Δημόσιας Διοίκησης) • Elisabeth Täubl (Austria)
16:00– 16:15	Λήξη εργασιών 1^{ης} ημέρας
Εισηγητές	<ul style="list-style-type: none"> • Άγγελος Μπίνης (ΟΟΣΑ)

■ Ημέρα 5η, 27 Οκτωβρίου

9:00 - 11:00 Συνεδρία 4: Μελέτη Περίπτωσης

Σύνοψη

Η εισηγήτρια θα παρουσιάσει μια μελέτη περίπτωσης, η οποία θα έχει κοινοποιηθεί στους συμμετέχοντες ήδη πριν από τη διεξαγωγή της παρούσας συνεδρίας. Στόχος της μελέτης περίπτωσης είναι η κατάδειξη των προκλήσεων που μπορεί να προκύψουν στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου και πρακτικού παραδείγματος, όπως επίσης και των τρόπων αποτελεσματικής αντιμετώπισης των προκλήσεων αυτών. Οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να θέσουν σε εφαρμογή ορισμένες από τις προτάσεις που συζητήθηκαν στις προηγούμενες συνεδρίες. Για το σκοπό αυτό, οι συμμετέχοντες απαιτείται να έχουν προηγουμένως μελετήσει το σχετικό υλικό.

Μετά από την παρουσίαση της μελέτης περίπτωσης, η εισηγήτρια θα συζητήσει τα βασικά σημεία με τους συμμετέχοντες. Στόχος είναι οι συμμετέχοντες να σκεφτούν με ποιον τρόπο θα αντιδρούσαν οι ίδιοι σε μια αντίστοιχη περίπτωση.

Οι συμμετέχοντες θα χωριστούν σε ομάδες και θα συζητήσουν τα παραπάνω ζητήματα. Κάθε ομάδα θα ορίσει έναν εκπρόσωπο, ο οποίος θα παρουσιάσει τα συμπεράσματα της συζήτησης στην ολομέλεια.

Εισηγήτρια

- Anna Myers, **Executive Director of the Whistleblower International Network**

11:00 – 11:15 Διάλειμμα για καφέ

11:15 – 12:45 Συνεδρία 5: Αποτελεσματικές πρακτικές για την αποτροπή αντιποίνων

Σύνοψη

Ο αποτελεσματικότερος τρόπος για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος είναι αποφυγή των αντιποίνων, κάτι το οποίο όμως είναι πολύ δύσκολο στην πράξη δεδομένου ότι υπάρχουν πολλές μορφές μέτρων αντεκδίκησης. Με βάση την πρακτική εμπειρία, θα συζητηθούν οι προκλήσεις που σχετίζονται με την πρόληψη των αντιποίνων.

- Ποια μέτρα υπήρξαν περισσότερο αποτελεσματικά και κάτω από ποιες συνθήκες;
- Ποιος φέρει το βάρος απόδειξης;
- Ποιοι οι τρόποι αποτελεσματικής προστασίας χωρίς την εμπλοκή σε δικαστικούς αγώνες;

Οι συμμετέχοντες θα χωριστούν σε ομάδες και θα συζητήσουν τα παραπάνω ζητήματα. Κάθε ομάδα θα ορίσει έναν εκπρόσωπο, ο οποίος θα παρουσιάσει τα συμπεράσματα της συζήτησης στην ολομέλεια.

Εισηγητής

- Daniel Li (**Χονγκ Κονγκ**)

12:45 - 13:45 Διάλειμμα για ελαφρύ γεύμα

Σύνοψη

Συχνά παραβλέπεται η σημασία του σχεδιασμού και η εφαρμογή κατάλληλων μηχανισμών για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας του πλαισίου προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος εντός της εκάστοτε δημόσιας υπηρεσίας, αλλά και σε όλο το φάσμα του δημόσιου τομέα.

- Ποιοι είναι οι κατάλληλοι δείκτες μέτρησης προκειμένου να προσδιοριστεί η αποτελεσματικότητα ενός πλαισίου πολιτικής;
- Τι είδους δεδομένα και πληροφορίες θα μπορούσαν να συλλέξουν οι φορείς του ελληνικού δημόσιου τομέα ώστε να διευκολύνουν τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων μέτρων;
- Ποιες είναι οι καλές πρακτικές σχετικά με την καταγραφή στοιχείων αναφορικά με τη διαχείριση της πολιτικής προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος?

Οι συμμετέχοντες θα χωριστούν σε ομάδες και θα συζητήσουν τα παραπάνω ζητήματα. Κάθε ομάδα θα ορίσει έναν εκπρόσωπο, ο οποίος θα παρουσιάσει τα συμπεράσματα της συζήτησης στην ολομέλεια.

Εισηγητής

- Gregor Pirjevec **(Σλοβενία)**

15:00 – 16:00

Συνεδρία 7: Εκπαιδευτικές κι επικοινωνιακές εκστρατείες για την ευαισθητοποίηση γύρω από τις πολιτικές προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος

Σύνοψη

Η θέσπιση κατάλληλων νομοθετικών πλαισίων και η εφαρμογή των αντίστοιχων πολιτικών εμφανίζονται συχνά ανεπαρκείς για την καλλιέργεια μιας γνήσιας κουλτούρας ανοιχτότητας, όπου οι προβληματισμοί για ζητήματα ακεραιότητας συζητούνται ελεύθερα στον εργασιακό χώρο. Η κατάρτιση και η εκπαίδευση αποτελούν εξίσου χρήσιμα και αποτελεσματικά εργαλεία για την ευαισθητοποίησουν τους δημοσίους υπαλλήλους, ώστε να καταγγείλουν περιστατικά που λαμβάνουν χώρα κατά την υπηρεσία. Παράλληλα, μέσω της κατάλληλης εκπαίδευσης οι υπάλληλοι συνειδητοποιούν ότι το καθήκον τους βρίσκεται απέναντι στο δημόσιο συμφέρον.

- Ποιες είναι οι αποτελεσματικότερες καμπάνιες για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα πλεονεκτήματα της αναφοράς περιστατικών που λαμβάνουν χώρα κατά την υπηρεσία;
- Ποιες πρωτοβουλίες θα πρέπει να αναληφθούν σε ηγετικό επίπεδο ώστε να καταστεί σαφές ότι η έγερση ηθικών προβληματισμών αποτελεί μέρος της υπηρεσιακής κουλτούρας και ότι δεν θα γίνεται ανεκτή η λήψη αντιποίνων;
- Απαιτείται η εκπαίδευση των δημοσίων υπαλλήλων που είναι αρμόδιοι για τις διαδικασίες αναφοράς και καταγγελίας περιστατικών που λαμβάνουν χώρα κατά την υπηρεσία;

Οι συμμετέχοντες θα χωριστούν σε ομάδες και θα συζητήσουν τα παραπάνω ζητήματα. Κάθε ομάδα θα ορίσει έναν εκπρόσωπο, ο οποίος θα παρουσιάσει τα συμπεράσματα της συζήτησης στην ολομέλεια.

Εισηγητής

- Gregor Pirjevec **(Σλοβενία)**

16:00 – 16:15

Καταληκτικά Συμπεράσματα

Εισηγητής

- Εκπρόσωπος ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ
- Εκπρόσωπος ΟΟΣΑ.

